QORTI KOSTITUZZJONALI

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar l-Erbgħa, 26 ta' Ottubru, 2022.

Numru 4

Rikors numru 28/21/1 JVC

Marouska Azzopardi

v.

Avukat tal-Istat

1. L-Avukat tal-Istat appella minn sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili, Prim'Awla fit-28 ta' April, 2022, li biha ddeċieda li ġie leż id-dritt tar-rikorrenti għal smigħ xieraq taħt l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem meta marret sabiex iżżur priġunier ġewwa l-Ħabs ta' Kordin u sarilha *strip search* mingħajr ma ġiet infurmata li kellha d-dritt li tirrifjuta t-tfittxija u tagħżel li titlaq flok li tagħmel iż-żjara. Minħabba f'hekk l-ewwel Qorti,

qabel il-Qorti tal-Appell Kriminali tiddeċiedi l-appell tal-attriċi minn sentenza li ngħatat kontriha fi proċeduri kriminali, ordnat li għandhom jiġu sfilzati minn dawk l-atti l-provi kollha dwar it-tfittxija li saret fuq l-attriċi u dak kollu li nstab konsegwenza tal-istess.

Preliminari.

2. Fil-qosor il-fatti huma dawn:

2.1. Fit-22 ta' Ottubru, 2004, hekk kif ir-rikorrenti odjerna daħlet ġewwa l-Faċilita` Korrettiva ta' Kordin sabiex iżżur priġunier Jason Żammit, intalbet sabiex isir fuqha *strip search*. Dan billi kien hemm suspett illi kienet ser idaħħal xi droga ġewwa l-Faċilita`;

2.2. L-*istrip search* saret minn WCO1 Karen Grech u WCO28 Teresa Agius, u nstab li r-rikorrenti kellha fil-pussess tagħha borża żgħira tal-*plastic* trasparenti li fiha kien hemm trab kannella, suspettat eroina;

2.3. Matul l-Inkjesta Maġisterjali[1] ġiet *inter alia* ppreżentata relazzjoni tal-ispiżjar Mario Mifsud li kkonkluda illi t-trab kien jikkonsisti f'0.653 gramma eroina b'purita` ta' 42%;[2]

[1] Fol. 147
[2] Fol. 119 *et seq* (ara wkoll fol. 115, 160 *et seq*.)

2.4. Fit-22 ta' Settembru, 2006, ħarġet l-Ordni tal-Avukat Ġenerali a tenur tal-Artikolu 22(2) tal-Kap.101 tal-Liġijiet ta' Malta[3] u fl-4 ta' Ottubru, 2006, il-Pulizija Eżekuttiva ppreżentat taħrika ta' kawża kontra r-rikorrenti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali b'akkużi relatati ma' pussess u traffikar tad-droga[4];

2.5. Permezz ta' sentenza mogħtija fil-15 ta' Mejju, 2015, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ddeċidiet li r-rikorrenti kienet ħatja u l-attriċi ġiet kundannata għall-piena ta' seba' (7) xhur priġunerija effettiva u multa ta' sitt mitt ewro (€600);

2.6. Fid-19 ta' Mejju, 2015, ir-rikorrenti appellat mis-sentenza tal-15 ta' Mejju, 2015, u talbet lill-Qorti tal-Appell Kriminali sabiex tirriforma dik s-sentenza *'billi tikkonfermaha dwar l-ewwel u t-tieni akkuża bl-assorbiment tat-tieni fl-ewwel kif deċiż'* u *'tirrevokaha għat-tielet akkuża u konsegwentement tagħti dawk l-ordnijiet skont l-Artikolu 8 tal-Kap. 537 u fi kwalunkwe każ tibdilha dwar il-piena billi tagħti waħda illi aktar tagħmel għall-każ'*[5];

2.7. Fl-udjenza quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali tat-8 ta' Mejju, 2009, b'żieda mal-aggravji fir-rikors tal-appell, ir-rikorrenti tat żewġ

[3] Fol. 81
[4] Fol. 79
[5] Fol. 202 *et seq*.

aggravji oħra li bihom allegat: (i) l-istqarrija li tat fit-22 ta' Ottubru, 2004, hija nieqsa minn valur probatorju; u (ii) l-prova dwar l-i*strip search* li saret fuqha hija ukoll nieqsa minn valur probatorju *stante* li ma saritx skont il-liġi u dak deċiż fl-appell fl-ismijiet **Pulizija v. Claire Farrugia** fl-20 ta' Novembru, 2018;[6]

2.8. L-appell tħalla għas-sentenza dwar l-ewwel aggravju u ż-żewġ aggravji sollevati fis-seduta tat-8 ta' Mejju, 2019;

2.9. Permezz ta' <u>sentenza</u> mogħtija fit-3 ta' Lulju, 2020, il-Qorti tal-Appell Kriminali ddeċidiet billi:

> *"tichad l-ewwel aggravju kontenut fir-rikors ta'l-appell u l-aggravju marbut mal-legalita' o meno tal-istrip search li sar fuq il-persuna taghha, izda tilqa' l-aggravju marbut mal-istqarrija rilaxxjata minnha lura fis-sena 2004 u tordna li l-istess tigi sfilzata mill-atti.*
>
> *Tordna il-kontinwazzjoni tas-smigh tal-appell fuq l-aggravji rimanenti."*

2.10. Fil-konsiderazzjonijiet tagħha l-Qorti tal-Appell Kriminali *inter alia* qieset illi:

> *"... il-Qorti xorta wahda hija marbuta bit-talba kontenuta fir-rikors tal-appell fejn l-appellanti qieghda titlob il-konferma ghas-sejbien ta' htija dwar l-ewwel u t-tieni imputazzjonijiet izda biss r-revoka ghat-tielet imputazzjoni li titkellem dwar ir-reat mahsub fl-artikolu 7 tal-Kapitolu 260 tal-Ligijiet ta' Malta u dan jidher li sehh unikament sabiex il-Qorti tkun tista' tqies l-applikazzjoni tal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 meta tigi biex tikkunsidra l-aggravju dwar il-piena. Dan ifisser ghalhekk illi anke jekk gratia argomenti din il-Qorti kellha tilqa' dawn l-aggravji godda, madanakollu xorta wahda ma tistax tbiddel id-decizjoni tal-Ewwel Qorti fejn din sabet lill-appellanti hatja tar-reat ta' traffikar u pussess aggravat tad-droga erojina billi l-appellanti qed titlob il-konferma ta' dik il-parti tas-sentenza appellata.*

---

[6] Fol. 251

...

illi kuntrarjament ghal dak allegat mill-appellanti ma hemm xejn illegali fl-istrip search li saritilha. Mhux biss jidher illi kien hemm ordni valida sabiex din issehh, gjaldarba din qatt ma giet ikkontestata u jixhdu dwarha l-ufficjali kollha tal-Habs, izda jidher illi din l-ordni harrget wara li kien hemm suspett ragjonevoli li l-appellanti kienet ser iddahhal id-droga gewwa il-Facilita', suspett li del resto kien wiehed ben fondat. Illi mhux biss, izda din it-tfittxija saret fil-privat minn zewg gwardjani tal-istess sess fejn l-oggett waqa' wahdu mal-art minghajr ma kien hemm xi ezami intern, u li minn dak il-mument l-appellanti giet moghtija d-drittijiet taghha skont il-ligi vigenti f'dak iz-zmien tant illi sahansitra ghazlet li tikkopera mal-pulizija fil-kors tal-investigazzjonijiet u anke ibbenefikat mill-applikazjoni tal-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi d-Direttur tal-Habs ghandu s-setgha skont il-ligi jitlob li jsiru dawk it-tfittxijiet li huma mehtiega sabiex tithares is-sigurta' gewwa il-Facilita'. Fuq kollox il-ligi taghti il-jedd lil vizitatur li jirrifjuta kemm li jaghti l-identita' tieghu kif ukoll li joqghod ghat-tfittxija li tintalab li ssirlu minghajr ma l-ligi tinnecessita' illi dan ghandu jinghata twissija minn qabel li ghandu dritt li jirrifjuta jaghmel dan. Illi anke jekk gratia argomenti l-Qorti kellha taghti ragun lill-appellanti, il-fatt illi t-twissija ma tinghatax ma jirrendix it-tfittxija li ssir sussegwentment bhala wahda illegali dment li jigu osservati d-drittijiet l-ohra tal-vizitatur kif hawn fuq elenkati."

2.11. Fit-18 ta' Jannar, 2021, ir-rikorrenti fetħet il-kawża in eżami u fejn allegat l-illegalita` u l-irregolarita` tal-is*trip search* li saret fuqha. *Inter alia* sostniet illi:

"... mill-provi prodotti illi l-prassi gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin hija illi l-Ufficjali tal-Habs jinfurmaw lill-vizitatur li ser issirlu strip search u kemm il-darba dan jirrifjuta, allura jintalab jitlaq. Jirrizulta wkoll illi l-vizitatur ma jigix infurmat illi jista' jirrifjuta din l-istrip search. Kien proprju dan li gara fil-kaz odjern ossia illi l-esponenti giet infurmatha li kienet ser issirilha strip search, ma kienx hemm rifjut da parti taghha u ghalhekk din it-tfittxija saret, bir-rizultat illi meta gie innutat oggett suspettuz fil-parti taghha, din imbaghad ma thallietx titlaq. L-esponenti tikkontendi illi l-fatt illi l-appellanta ma gietx avzata illi hija setghet tirrifjuta din it-tfittxija, irrenda dak kollu li sar illegali u rregolari.

Illi r-Regolament 58 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 260.03 jghid hekk:

> *"(1) Kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier ghandha tikxef l-identita` taghha lill-ufficjal tal-habs responsabbli.*

> *(2) Id-Direttur jista' jordna li ssir tfittxija fuq kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier. Dik it-tfittxija ghandha ssir minn ufficjal tal-habs ta' l-istess sess bhall-vizitatur u ghandha tigi dokumentata fir-registru msemmi fir-regolament 52(9).*
>
> *(3) <u>Kull persuna li tirrifjuta li tikxef l-identita` taghha jew li toqghod ghal ordni tad-Direttur skond is-subregolament (2) ghandha tigi michuda permess biex taghmel iz-zjara</u>.*
>
> *(4) Il-kazijiet kollha li fihom zjara tigi michuda taht is-subregolament ta' qabel dan ghandhom jigu dokumentati fir-registru msemmi fir-regolament 52(9)."*

Dan ifisser illi skont dawn ir-Regolamenti, id-Direttur tal-Habs jista' jordna tfittxija fuq vizitatur ossia persuna li tmur gewwa l-habs sabiex izzur prigunier u jipprovdi illi kemm il-darba dak il-vizitatur jirrifjuta li joqghod ghal tali ordni ta' tfittxija, huwa ghandu jigi mcahhad milli jaghmel dik iz-zjara. Huwa minnu illi r-Regolament ma jghidx jew jezigi illi l-ufficjali tal-habs ghandhom javzaw lill-vizitatur li huwa jista' jirrifjuta li joqghod ghal tfittxija li tigi ordnata mid-Direttur tal-Habs izda propju dan in-nuqqas irendi kull tfittxija illegali stante' illi persuna ghandha tigi infurmata bid-drittijiet taghha. Illi huwa inutli illi l-ligi taghti d-drittijiet legali lill-persuna liema drittijiet ma jigux mgharrfa lill-persuna kkoncernata. Illi bhalma per ezempju persuna illi jekk titwaqqaf mill-Pulizija wara suspett ragjonevoli illi kienet qed issuq taht l-influwenza tax-xorb u l-Pulizija jkunu jridu jaghmlu t-test tan-nifs fuq il-persuna, ghandhom l-obbligu legali illi jinfurmaw lill-persuna kkoncernata illi huwa jista' jirrifjuta tali test tan-nifs, l-istess fil-kaz odjern, id-Direttur ghandu u kellu l-obbligu illi jinforma lill-vizitatur illi jista' jirrifjuta illi jissoggetta ruhu ghal strip search u johrog mill-habs haga li ma saritx fil-kaz odjern.

Illi billi l-kliem inniffsu tar-regolament li ma jezigix tali avviz lill-vizitatur, ma jfissirx illi wiehed mghandux jinforma lill-vizitatur apparti illi tali nuqqas ghandu jimmilita favur l-appellanta fis-sens in-nuqqas f'ligi partikolari ma jirrendix tali ligi valida u regola izda anzi jrendiha illegali u leziva ghad-drittijiet tal-appellanta. Huwa minnu illi meta vizitatur jidhol gewwa l-Facilita` Korrettiva ta' Kordin sabiex izur prigunier, dan ghandu jistenna li jissoggetta ruhu ghar-regoli ta' dik il-Facilita`, b'mod partikolari regoli li jassiguraw is-sigurta` tal-post u tal-abitanti tieghu izda ghandu jigi informat ukoll bl-obbligi u d-drittijiet tieghu. Illi mhuwiex minnu illi l-appellanta riedet tirrifjuta li tassoggetta ruhha ghal dawk ir-regoli izda anzi kieku kienet giet informata b'tali drittijiet kif johorgu mill-istess Regolament kienet tuzufruwixxi minn tali drittijiet. Ghalhekk, fl-umli fehma tal-appellanta kuntrarjament ghal dak konkluz mill-Ewwel Onorabbli Qorti, kien hemm irregolarita' lampanti fil-mod li bih l-appellanta giet assoggettata ghall-strip search li saret lilha.

Illi inoltre jigi rilevat ukoll illi l-istrip search li saret fuq l-appellanta ma saritx skont il-ligi ghaliex ma kinitx awtorizzata mid-Direttur tal-Habs. Illi jigi rilevat illi lanqas biss ma gie ppruvat min fil-fatt tal-ordni sabiex

issir din l-istrip search fuq l-esponenti u ghaldaqstant ma jistax jigi kkunsidrat li tali ordni saret minn persuna kompetenti skont il-Ligi u fl-inkartament kriminali kollu m'hemm l-ebda prova illi dakinhar id-Direttur tal-Habs kien ta' l-ordni in kwistjoni.

Illi fil-fatt, ir-Regolament 58 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 260.03 jaghti l-awtorita` lid-Direttur li jordna tfittxijiet fuq vizitaturi fil-Facilita` Korrettiva ta' Kordin.

Ir-Regolament 2, imbaghad, ifisser il-kelma 'Direttur' bhala:

> *"id-Direttur tal-Habs u tinkludi, sal-limitu ta' l-awtorita` moghtija, kull ufficjal pubbliku iehor awtorizzat ghal hekk mill-imsemmi Direttur bl-approvazzjoni tal-Ministru ghal dak il-perijodu ta' zmien li l-Ministru jiddeciedi".*

F'dan il-kaz, jirrizulta mill-provi prodotti illi kienu WC01 Karen Grech u WCO28 Teres Agius li ghamlu l-istrip search fuq il-persuna tal-esponenti, u qabel tali strip search l-esponenti ma inghatatx u ma gietx infurmata bid-drittijiet taghha.

Illi mhux talli ghal kwalunkwe tfittixija fuq persuna gewwa l-bini tal-Facilita' trid tinghata l-awtorizazzjoni tad-Direttur tal-Habs, talli il-Kodici Kriminali tmur pass oltre' minn dawn ir-regolamenti u tiddetta illi kwalunkwe' tfittxija intima trid issir bl-awtorizazzjoni tal-Magistrat. Di piu', artikolu 355AP tal-KAP 9 jiddetta:

> *"Meta l-uffiċjal li jagħmel l-arrest jew l-uffiċjal tal-kustodja jkollu suspett raġonevoli li l-persuna arrestata setgħet ħbiet fuq il-persuna tagħha xi droga li l-pussess illegali tagħha jikkostitwixxi reat kriminali jew xi oġġett ieħor li uffiċjal tal-kustodja huwa awtorizzat b'dan il-Kodiċi jew b'xi liġi oħra li jaqbad mill-pussess ta' persuna arrestata, dak l-uffiċjal jista' jitlob lil Maġistrat biex jordna perkwiżizzjoni intima tal-persuna arrestata;"*

F'dan ir-rigward jigi innutat illi l-Ligi Sussidjarja lanqas biss ma hi konformi mal-Kodici Kriminali, stante' illi kif jidher mill-artikolu tal-Ligi, appena citat, tfittxija intima fuq persuna suspettata ghandha tirrikjedi l-awtorizazzjoni tal-Magistrat, u ghalhekk dan l-artikolu wahdu juri kemm tfittxija intima hija azzjoni u decizjoni li trid tittiehed b'certa sensittivita' u prekawzzjoni, ghall-kuntrarju ta' dak li sehh fil-kaz odjern.

Illi dawn in-nuqqasijiet kollha li saru matul l-istrip search li saret fuq l-esponenti, huma kollha nuqqasijiet li ppregudikaw id-drittijiet fundamentali tal-istess esponenti, u dan peress illi mhux talli l-istess strip search ma saritx skont il-Ligi, talli l-Ufficcjali li wetquha la infurmawha bid-drittijiet taghha u wisq lanqas ma waqfu meta l-esponenti uriethom bic-car li kien qieghda tibza', u riedet titlaq 'l barra!"

2.12. Talbet għalhekk lill-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali):

> *"1. Tiddikjara illi gew lezi jew se jigu lezi d-drittijiet tal-esponenti ghal smigh xieraq kif sanciti fl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, u fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;*
>
> *2. Takkorda dawk ir-rimedji effettivi u xierqa fic-cirkostanzi."*

2.13. L-Avukat tal-Istat wieġeb[7] illi l-ilment tar-rikorrenti ma jaqax fl-ambitu tad-dritt għal smigħ xieraq għar-raġuni li fil-mument li saret l-*istrip search* ir-rikorrenti ma kinitx qed tiġi assoġġettata għal proċeduri quddiem Qorti jew Tribunal kif jirrikedju l-artikoli in kwistjoni. Isostni ukoll li fil-każ tar-rikorrenti kien hemm ġia suspett raġjonevoli li hija setgħet kienet qed iġġorr xi droga u fil-fatt dan is-suspett ġie konfermat meta fil-fatt instabet id-droga fuqha. Żied jgħid ukoll li r-rikorrenti qed tuża dawn il-proċeduri bħala appell tat-tielet istanza meta dan mhux permissibbli mil-liġi. Talab għalhekk lill-Qorti tiċħad it-talbiet tar-rikorrenti.

2.14. Sa frattant, fuq talba tad-difiża,[8] il-Qorti tal-Appell Kriminali ssoprasjediet sakemm tiġi deċiża l-kawża odjerna[9];

2.15. B'sentenza mogħtija fit-28 ta' April, 2022, il-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonali) iddeċidiet billi:

> *"tichad ir-risposta tal-Avukat tal-Istat sakemm din hija nkompatibbli ma dak hawn deciz u tghaddi sabiex tilqa' t-talbiet tar-rikorrenti kif isegwi:*
>
> *1. Tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti u tiddikjara illi gew lezi u qed jigu lezi d-drittijiet tar-rikorrenti ghal smigh xieraq kif sanciti fl-Artikolu*

[7] Fol. 15 *et seq.*
[8] Fol. 289, 290
[9] Fol. 305

6 tal-Konvenzjoni Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, u fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

2. Tilqa' t-tieni talba u takkorda rimedju ghal din il-lezjoni billi tordna l-isfilz tal-provi kollha dwar l-'istrip search' li saret fuq ir-rikorrenti fil-proceduri kriminali pendenti fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Assistent Kummissarju Norbert Ciappara) vs. Marouska Azzopardi' u dak kollu li nstab konsegwenza ta' l-istess mill-process kriminali daqs li kieku dawn il-provi qatt ma kienu fl-atti u dan qabel mal-appell pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali jghaddi ghad-decizjoni.

Bl-ispejjez kontra l-Avukat tal-Istat."

2.16. Il-konsiderazzjonijiet prinċipali li wasslu lill-ewwel Qorti għad-deċiżjoni surriferita huma s-segwenti:

"Illi l-Qorti tirrileva li sakemm l-ilment tar-rikorrenti jikkoncerna l-applikazzjoni korretta o meno tal-artikoli tal-ligi li ssir referenza ghalihom fir-rikors promotur, huwa evidenti li dawn il-lanjanzi jikkonsistu biss f'appell mid-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali li cahdet l-istess ilmenti. Din il-Qorti tqis li mhux kompitu taghha, fis-sede kostituzzjonali taghha, li tagixxi ta' appell tat-tielet grad fuq dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali u ghalhekk dik il-parti tal-ilment li tallega li l-'istrip search' ma saritx fuq ordni tad-Direttur tal-Habs u ghalhekk mhux in konformita mar-Regolament 58 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 260.03 (Regolamenti Dwar il-Habs) u wkoll li l-istess regolament huwa inkompatibbli u bi ksur tal-artikolu 355 AP tal-Kap. 9 (Kodici Kriminali) qed jigu michuda.

Jibqa' izda l-kwistjoni pendenti quddiem din il-Qorti dwar jekk ghandux jigi kkunsidrat leziv tad-dritt fundametali ghal smigh xieraq il-fatt mhux kontestat li r-rikorrenti, meta giet nfurmata li ser isirilha 'strip-search' ma gietx ukoll infurmata li kellha l-jedd li taghzel li din ma ssirx u konsegwenza ta' hekk ma tithalliex tidhol u titlaq minn fejn giet.

Illi jirrizulta nkontestat li effettivament meta r-rikorrenti marret biex izzur prigunier, l-awtoritajiet tal-Habs kienu gia nfurmati li possibilment hija setghet kienet ser tipprova ddahhal xi haga projbita maghha. Huwa wkoll inkontestat li meta hija waslet fil-habs giet infurmata li ser issirilha 'search' izda ma gietx infurmata li kellha l-jedd li tirrifjuta u terga' titlaq minn fejn giet anki ghaliex il-ligi kif redatta ma tirrikjedix li dan isir b'mod espress. Jirrizulta li fil-mument li saret is-'search' l-oggett deher minghajr il-bzonn li ssir tfittxija intima tant li malli giet mitluba tiftah saqajha dan waqa'.

Il-Qorti rat li f'kaz tista' tghid identiku (li saret referenza ghalih aktar il-fuq) kwotat mir-rikorrenti, l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali kif preseduta mill-Imhallef Consuelo Scerri Herrera sabet li n-nuqqas ta'

avviz kien leziv ghad-drittijiet fundamentali tal-imputata in kwistjoni u skartat il-prova tant li giet liberata. Min-naha l-ohra fil-kaz odjern, l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali preseduta mill-Imhallef Edwina Grima ddecidiet li l-prova kienet valida u kellha tinzamm u dan wara li wkoll dahlet f'analizi estensiva tal-gurisprudenza tal-Qorti Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem dwar id-dritt ghas-smigh xieraq u partikolarment dwar l-'istrip searches'.

Illi l-Qorti tqis li huwa car kristall li fil-kaz odjern, li kieku r-rikorrenti giet infurmata li kellha d-dritt li tirrifjuta li jsir is-'search' u ghazlet li tirrifjuta, dan kien ifisser li ma kienx ikun hemm il-prova ghall-imputazzjoni li taghha hija nstabet hatja tant li l-probabilta' hi li ma kienu jittiehdu ebda passi kriminali fil-konfront taghha. Fil-fatt ma kien isehh xejn ghajr li r-rikorrenti titlaq mill-habs u x'kien jigri wara minn dak li kienet qed igorr hija kwistjoni kompletament separata u estranea ghall-kaz odjern. Il-Qorti tqis illi kieku allura r-rikorrenti giet infurmata li setghet tirrifjuta u titlaq u ghamlet hekk, l-ghan tal-Awtoritajiet tal-Habs li jharsu s-sigurta' gewwa il-facilita' inkluz li ma jidholx xi oggett illegali fil-habs, inkluz droga, kien xorta wahda jigi milqugh. Illi huwa minn dan l-aspett li din il-Qorti ma tikkonkordax mad-decizjoni tal-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-konfront tar-rikorrenti ghal dak li huwa lezjoni tad-drittijiet fundamentali.

Illi kienet l-istess Onorabbli Qorti Kriminali fid-decizjoni taghha fil-konfront tar-rikorrenti li ghamlet referenza ghall-kaz fl-ismijiet Wainwright & Son vs The United Kingdom fejn iddeskrivietu bhal simili hafna ghal dak odjern. F'dan il-kaz saret 'strip search' fuq omm u binha li kienu dehlin gewwa il-habs jaghmlu vizta lil prigunier li kien l-iben u hu l-vizitaturi. F'dak il-kaz gie dikjarat kif isegwi:

> *"the Court considers that the searching of visitors may be considered as a legitimate preventive measure. It would emphasise nonetheless that the application of such a highly invasive and potentially debasing procedure to persons who are not convicted prisoners or under reasonable suspicion of having committed a criminal offence must be conducted with rigorous adherence to procedures and all due respect to their human dignity."*

Huwa ghalhekk minnu li l-fatt li ssir 'search' fuq visitaturi li jaghzlu li jmorru jzuru lil xi hadd il-habs mhux kunsidrat bhala leziv per se. Pero' kif gie emfasizzat anki f'decizjoni ohra ikkwotata aktar il-fuq, dan is-'search' m'ghandux imur oltre dak li hu neccessarju u ghandu jipprovdi proporzjon bejn il-bzonn li wiehed ihares is-sigurta' gewwa l-facilita' nkluz x'oggetti jiddahhlu fil-habs u l-jeddijiet fundamentali ta' dawk il-persuni li jzuru l-habs u li mhumiex ghalhekk prigunieri. Il-Qorti tqis li effettivament l-Onorabbli Qorti tal-Appell naqset milli taghmel din id-distinzjoni u cioe' li tiddistingwi bejn il-jeddijiet fundamentali ta' prigunier li diehel il-habs jew visitatur. Filwaqt li l-Qorti tifhem li prigunier la darba zgur ser jidhol fil-habs allura huwa ragjonevoli li jsirlu 'search', fil-kaz ta' visitatur dan ghandu biss jigi assoggettat ghas-'search' jekk jinsisti li jidhol ghal vista u jekk ma jinsistix allura

ghandu jkun jaf bil-jedd tieghu li ma ssirx is-'search' u jitlaq. Il-Qorti temfasizza li l-kompitu tal-Awtoritajiet tal-Habs mhux li jinvestigaw huma xi ghemil illegali minn visitaturi izda l-kompitu taghhom huwa li jassiguraw li jigu osservati r-regoli fil-habs inkluz li ma jiddahhlux oggetti projbiti. Dan l-ghan jista' jintlahaq billi l-visitatur jigi nfurmat li jekk jinsisti li jidhol ser jigi assoggettat ghal 'search' u jekk le jitlaq, kwalunkwe ligi li tmur oltre minn hekk ghandha titqies li hija sproporzjonata meta komparata mal-ghan taghha u ghalhekk leziva.

Jirrizulta lil din il-Qorti li ghalkemm il-ligi nostrana ma tobbligax lil visitatur ghas-'search' huwa fil-fatt ma jigix infurmat bid-dritt li jirrifjuta li din issir. Kif ben sostniet l-Onorabbli Qorti fid-decizjoni Pulizija vs. Claire Farrugia:

> *"il-fatt li hija ma gietx infurmata dwar id-dritt taghha li tirrifjuta li ssir l-istrip search li f'kaz li rrifjutat kienet tigi michuda d-dritt li taghmel il-vista ifisser li ma setghetx tuza dak id-dritt . . . il-fatt li persuna ma tigix infrumata dwar dan id-dritt huwa minnu nnifsu leziv."*

Il-konsegwenzi tan-nuqqas ta' informazzjoni dwar dan id-dritt fil-kaz odjern wassal li r-rikorrenti nkriminat ruhha ghax nstabet li qed igorr id-droga u giet kundannata ghal dan l-att. Bil-kontra, li kieku giet infurmata setghet ghazlet li titlaq u ma kinitx tkun imputata u kundannata. Daqshekk gravi huma l-konsegwenzi tan-nuqqas ta' avviz da parti tal-Awtoritajiet tal-Habs u n-nuqqas li dan l-avviz jigi mpost li jinghata fir-regolament 58 tal-legisazzjoni sussidjarja 260.03 (Regolamenti dwar il-Habs). L-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali fid-decizjoni taghha kontra r-rikorrenti sostniet li r-rikorrenti ma setghetx tikkompara dan in-nuqqas ta' avviz mal-kawzjoni li trid tinghata qabel ma jsir il-'breathalyser' ghaliex skont dik il-Qorti dak huwa kaz aktar serju fejn il-persuna f'dak il-mument tkun taht investigazzjoni. Il-Qorti ma taqbilx ma' dan ir-ragunament ghaliex fil-kaz tar-rikorrenti jirrizulta car li hija gia kienet taht investigazzjoni minghajr ma giet infurmata ghar-raguni li l-awtoritajiet kienu avzati li seta' kien hemm possibilita' ta' abbuz u kienu ghalhekk 'on the alert' ghall-movimenti taghha. Nonostante dan, dak li sehh waqt l-'istrip search' li sar minghajr ebda kawzjoni jew id-debitu avviz li hija setghet taghzel li ma jsirx u titlaq hemm wassal sabiex ir-rikorrenti tinstab hatja ta' akkuzi kriminali. Mehud minn din l-ottika in-nuqqas fil-konfront tal-jeddijiet fundamentali tar-rikorrenti huwa zgur komparabbli jekk mhux akbar minn dak ta' sewwieq li ser isirlu test tal-'breathalyser'.

Illi fil-kaz Saunder vs. The UK kwotat mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fid-decizjoni kkwotata fil-konfront tar-rikorrenti inghad li:

> *"The right not to incriminate oneself is primarily concerned, however, with respecting the will of an accused person to remain silent."*

Evidentement fil-mument li r-rikorrenti giet infurmata li ser issirilha 'search' hija tpoggiet f'posizzjoni li setghet tinkrimina ruhha u ma giet

infurmata bl-ebda alternattiva ohra u huwa ghalhekk li dan huwa lesiv ghad-dritt taghha li ma tinkriminax ruhha.

Illi l-Avukat tal-Istat intimat isostni korrettement li f'dak l-istadju u cioe' fil-mument tal-'istrip search' r-rikorrenti kienet ghadha mhijex fil-mori ta' proceduri quddiem Qorti jew Tribunal kif jirrikjedu l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni. Dan huwa minnu, pero' jirrizulta li fil-mori tal-proceduri kontra r-rikorrenti, dak li sehh waqt is-'search' tressaq bhala l-prova principali kontra taghha u kien abbazi ta' din il-prova li hija nstabet hatja, apparti l-istqarrija li izda fl-istadju tal-appell giet sfilzata. Fl-istadju tal-proceduri fil-Qrati kontra r-rikorrenti qua imputat, stante li l-prova in kwistjoni giet ottenuta bi ksur tad-dritt fundamentali tar-rikorrenti li ma tinkriminax ruhha, dik il-prova (u cioe' dak kollu li nstab konsegwenza ta' tali 'strip search') kellu u ghandu jigi skartat kif appuntu sehh fil-kaz ikkwotat kontra Claire Farrugia. Kwalunkwe decizjoni mod iehor tkun palezament bi ksur tad-dritt fundamentali tar-rikorrenti odjerna ghal smiegh xieraq. Huwa ghalhekk l-uzu tal-prova fil-proceduri quddiem il-Qrati li kkawza u qed jikkawza l-lezjoni tad-dritt fundamentali ghal smigh xieraq tar-rikorrenti b'dan li din il-Qorti ser tghaddi sabiex tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti.

***Rimedju**:*

Illi r-rikorrenti, permezz tat-tieni talba taghha, titlob li f'kaz li tirnexxi l-ewwel talba din il-Qorti takkorda dawk ir-rimedji effettivi u xierqa fic-cirkostanzi.

Illi kif gia kkwotat fil-ktieb "Article 6 of the European Convention on Human Rights – The Right To A Fair Trial" ta' Andrew Grotrian jinghad illi:-

> *"The requirement of fairness covers the proceedings as a whole, and not only those in an oral hearing. The question of whether a person has had a 'fair hearing' is thus approached by looking at the whole proceedings, although a particular incident may have a decisive effect.".*

Illi jirrizulta mill-verbal tal-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali, esebit a fol. 305 tal-process, li l-Appell Kriminali ghadu pendenti u gie sospiz pendenti l-ezitu tal-kawza kostituzzjonali odjerna. Ghalkemm din il-Qorti taqbel mad-dikjarazzjoni suespost, stante l-valur probatorju qawwi li ghandhom ir-rizultanzi tal-'istrip search' in kwistjoni fil-kaz odjern, partikolarment wara li giet ordnata wkoll l-isfilz tal-istqarrija, l-Qorti tqis li ma hemmx ghalfejn li wiehed jistenna l-ezitu finali tal-proceduri kriminali sabiex iqis l-effett taghhom fuq id-decizjoni finali fil-konfront tar-rikorrenti, anki ghaliex l-impatt taghhom johrog ukoll evidenti mid-decizjoni tal-Ewwel Qorti.

Illi din il-Qorti ghalhekk tqis li l-aktar rimedju li hu effettiv fic-cirkostanzi sabiex jissalvagwardja u jhares il-jedd fundamentali ghas-smiegh

> *xieraq tar-rikorrenti huwa dak li tordna l-isfilz tal-provi kollha dwar l-'istrip search' li saret fuq ir-rikorrenti u dak kollu li nstab konsegwenza ta' l-istess fil-process kriminali daqs li kieku dawn il-provi qatt ma kienu fl-atti u dan qabel mal-appell pendenti quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali jghaddi ghad-decizjoni."*

3. Fl-appell l-Avukat tal-Istat isostni li l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi u li ma kellhiex issib ksur tal-jedd invokat mill-appellata. Talab lil din il-Qorti:

> *"tirrevoka u tannulla s-sentenza fl-ismijiet premessi mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim Awla (Sede Kostituzzjonali) nhar it-28 ta' April 2022 stante li ma ġiex vjolat l-jedd għal-smigh xieraq kontemplat fl-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja u fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontral-appellata."*

4. Ir-rikorrenti wieġbet illi l-appell tal-Avukat tal-Istat għandu jiġi miċħud u s-sentenza appellata kkonfermata bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-Avukat tal-Istat.

<u>Konsiderazzjonijiet.</u>

5. L-Avukat tal-Istat jibda l-aggravju tiegħu billi jilmenta illi l-mod kif l-ewwel Qorti ddeċidiet il-vertenza jfisser li persuna bħall-appellata *'li ntenzjonalment wettqet att kriminuż meta pprovat iddaħħal id-droga fil-ħabs, tista' teħlisha sempliċement għaliex allegatament l-istrip search ma kienx konformi mal-jeddijiet fundamentali'* tagħha. Iżid illi l-appellata qatt ma ressqet prova quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali) dwar l-illegalita` *o meno* tal-*istrip search* li saritilha mill-uffiċjali tal-ħabs u lanqas ma kkontestat il-legalita` tal-istess. Iżid illi,

aktar minn hekk, fir-rikors tal-appell tagħha quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali l-appellata odjerna talbet konferma ta' dik il-parti tas-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fejn instabet ħatja tar-reati ta' pussess u traffikar. B'hekk, quddiem il-Qrati penali, ir-rikorrenti odjerna mhux tikkontensta il-ħtija tagħha. L-Avukat tal-Istat żied li fl-eżami tal-*fair hearing* il-Qorti trid tqis iċ-ċirkostanzi tal-każ fl-assjem tagħhom, inkluż dak deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-30 ta' Lulju, 2020, għaliex skontu għamlet '*analiżi legali u fattwali mpekkabbli u dettaljatissima tal-aggravju li qajmet ir-rikorrenti dwar jekk il-prova tal-istrip search hijiex inammissibbli għaliex saret allegatament illegalment.'* Isostni ukoll illi proċeduri kostituzzjonali m'għandhom qatt iservu biex jiksbu reviżjoni ta' sentenzi mogħtija minn qrati oħra, aktar u aktar fil-kuntest tal-fatt li f' dawn il-proċeduri l-appellata ma ppreżentat l-ebda prova oħra għajr l-atti tal-proċess kriminali. Jgħid illi l-Qorti tal-ewwel grad ma setgħatx tiċħad ċertu argumenti tal-attriċi dwar l-illegalita` tal-*istrip search* u fl-istess ħin issib vjolazzjoni u tagħti rimedju li bih ordnat l-isfilż tal-provi kollha relatati mal-istess u jikkontendi li tali rimedju huwa nġustifikat, sproporzjonat u ta' preġudizzju kbir għall-prosekuzzjoni. Jikkonkludi finalment billi jgħid illi f'dan il-każ kien hemm *compelling reasons* biex l-uffiċjali tal-Ħabs jagħmlu dak l-i*strip search.*

6. Wara li l-Qorti qrat l-atti tal-proċeduri kriminali jirriżulta li:

i. Fil-kors tas-smigħ tal-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta), ir-rikorrenti qatt ma lmentat li l-*istrip search* sar bi ksur tal-liġi. Anzi fir-rikors tal-appell mis-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta), irrimarkat kif l-ewwel Qorti *"1...... eżaminat kull dettall illi kien fil-proċess u ma straħitx biss għad-dritt fuq l-ammissjoni li għamlet Marouska Azzopardi. Il-konsiderazzjonijiet ta' fatt u anke ta' dritt saru wkoll b'tali mod illi l-istess Qorti kienet qed turi bilanċ u indipendenza minn kull naħa fil-proċess. Wieħed ikun qed jonqos jekk dawn l-aspetti hekk pożittivi ma jissottolinejahomx"*. L-ilment tagħha kien biss fuq dik il-parti tas-sentenza appellata li sabet lir-rikorrenti ħatja tat-tielet akkuża, ċioe` li daħlet jew ippruvat iddaħħal f'xi parti mill-konfini tal-ħabs droga li hi projbita u dwar il-piena, u xejn iktar. Ir-rikorrenti talbet lill-Qorti tal-Appell Kriminali tikkonferma s-sejbien ta' ħtija dwar l-ewwel u tieni akkużi, ċioe` traffikar u pussess ta' droga.

ii. Kien biss fil-mori tal-appell meta r-rikorrenti bidlet lill-avukat difensur li qajmet ilmenti ġodda li jikkonċernaw il-valur probatorju tal-istqarrija li kienet tat lill-pulizija u l-*istrip search*.

iii. B'sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-3 ta' Lulju, 2020, ġie deċiż li tfittxija li saret fuq ir-rikorrenti ma kinitx illegali. Dik il-qorti bbażat id-deċiżjoni tagħha fuq dak li jipprovdu r-regolamenti tal-ħabs kif ukoll il-ġurisprudenza tal-QEDB b'referenza għall-Arts. 3 u 8 tal-Konvenzjoni.

7. L-ewwel Qorti sabet ksur għaliex meta saret *strip search* fuq ir-rikorrenti, ma ġietx infurmata li għandha dritt li tirrifjuta li ssirilha tfittxija. Fir-realta` kemm fil-proċess kriminali u wkoll f'din il-kawża ma tressqu l-ebda provi dwar x'intqal lir-rikorrenti qabel saret it-tfittxija u x'qalet l-attriċi. Madankollu il-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza li tat fit-3 ta' Lulju, 2020, qalet:

> *"Illi ma huwiex kontestat illi hekk kif l-appellanti dahhlet gewwa l-Facilita' giet ordnata li issirilha strip search. Dan il-fatt qatt ma gie kkontestat quddiem l-Ewwel Qorti kif inghad. Jidher mix-xhieda tal-ufficjali tal-Facilita' li xehdu f'dawn il-procedura illi din l- istrip search giet ordnata li ssir billi kien hemm suspett illi l-appellanti kienet ser tipprova iddahhal xi oggetti pprojbiti gewwa l-habs"*.

8. Ovvjament it-tfittxija fuq l-attriċi saret għaliex kien hemm suspett li l-attriċi kienet daħlet fil-ħabs bid-droga sabiex tqassamha lill-priġunier. Fiha nnifisha kienet ukoll azzjoni preventiva sabiex ma titqassamx id-droga fil-ħabs.

9. Skont regolament 58 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 260.03:

(1) Kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier ghandha tikxef l-identità taghha lill-ufficjal tal-habs responsabbli. *(2) Id-Direttur jista' jordna li ssir tfittxija fuq kull persuna li tkun waslet biex izzur prigunier. Dik it-tfittxija ghandha ssir minn ufficjal tal-habs ta' l-istess sess bhall-vizitatur u ghandha tigi dokumentata fir-registru msemmi fir-regolament 52(9).* *<u>(3) Kull persuna li tirrifjuta li tikxef l-identità taghha jew li toqghod ghal ordni tad-Direttur skond is-subregolament (2) ghandha tigi michuda permess biex taghmel iz-zjara.</u>* *(4) Il-kazijiet kollha li fihom zjara tigi michuda taht is- subregolament ta' qabel dan ghandhom jigu dokumentati fir-registru msemmi fir-regolament 52(9).*

10. Regolament ieħor hu 65(1) li jipprovdi:

"Kull persuna jew vettura li tkun dieħla f'ħabs jew ħierġa minnu tista' tiġi mwaqqfa, eżaminata u mfittxija".

11. Fis-sentenza tat-3 ta' Lulju, 2020, il-Qorti tal-Appell Kriminali qalet:

"Illi l-ligi taghti s-setgha lil kull vizitatur li jirrifjuta kemm li jaghti l-identita' tieghu kif jigi mitlub illi jaghmel, kif ukoll li jirrifjuta joqghod ghat-tfittxija li tigi ordnata li ssir fuq il-persuna tieghu/taghha. Il-konsegwenza ta' tali rifjut hija illi dak il-vizitatur jigi mcahhad mid-Direttur li jaghmel dik il-vizta lil prigunier kif mitlub. Ma hemm l-ebda konsegwenza ohra ta' natura penali jew inkriminatorja. Dan ifisser illi l-istrip search li saret ma saritx b'xi mezzi kontra il-ligi, ghaliex il-ligi stess taghti s-setgha lid-Direttur tal-Habs illi jaghmel l-ispezzjonijiet li jidhirlu li huma mehtiega. <u>Illi di piu' l-ligi lanqas ma tipprovdi dwar xi twissija li ghandha tinghata lil vizitatur qabel ma ssirlu din it-tfittxija u, allura, jekk il-vizitatur ikun jixtieq izur lil prigunier huwa jrid joqghod ghall-ordni lilu moghtija jew jigi mcahhad lilu l-jedd li jaghmel il-vizta.</u> Illi a contrario senso, allura, din ir-regola tfisser illi kull vizitatur qatt ma jista' jigi mgieghel mill-awtoritajiet tal-Habs la li jikxef l-identita' tieghu u lanqas li joqghod ghal xi tftittixija li tista' tigi mitluba li ssirlu".

12. Għalhekk diġa' hemm deċiżjoni tal-qorti kompetenti dwar l-applikazzjoni u l-interpretazzjoni tar-regolamenti applikabbli. Ir-rikors promotur li bih l-attriċi fetħet il-kawża tal-lum hu mimli argumenti li diġa' saru quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali u li dwarhom dik il-qorti diġa' ddeċidiet (ara paġna 3 u 4 tar-rikors promotur). Kawża bħal dik tal-lum m'għandhiex isservi bħala appell ieħor. L-ewwel Qorti stess osservat li:-

"Illi l-Qorti tirrileva li sakemm l-ilment tar-rikorrenti jikkoncerna l-applikazzjoni korretta o meno tal-artikoli tal-ligi li ssir referenza ghalihom fir-rikors promotur, huwa evidenti li dawn il-lanjanzi jikkonsistu biss f'appell mid-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali li cahdet l-istess ilmenti. Din il-Qorti tqis li mhux kompitu taghha, fis-sede kostituzzjonali taghha, li tagixxi ta' appell tat-tielet grad fuq dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali u ghalhekk dik il-parti tal-ilment li tallega li l-'istrip search' ma saritx fuq ordni tad-Direttur tal-Habs u ghalhekk mhux in konformita mar-Regolament 58 tal-Legislazzjoni

> *Sussidjarja 260.03 (Regolamenti Dwar il-Habs) u wkoll li l-istess regolament huwa inkompatibbli u bi ksur tal-artikolu 355 AP tal-Kap. 9 (Kodici Kriminali) qed jigu michuda".*

13. Pero` mbagħad dik l-istess qorti sabet ksur għaliex tal-Arts. 6 tal-Konvenzjoni u 39 tal-Kostituzzjoni għaliex:

> *"..... meta ġiet infurmata li ser isirilha 'strip-search' ma ġietx ukoll infurmata li kellha l-jedd li tagħżel li din ma ssirx u konsegwenza ta' hekk ma titħalliex tidħol u titlaq minn fejn ġiet".*

14. Fl-ewwel lok il-kwistjoni dwar jekk skont ir-regolamenti tal-ħabs kienx hemm obbligu li l-attriċi tiġi nfurmata li setgħet tirrifijuta li ssirilha tfittxija, diġa' ġiet determinata mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tat-3 ta' Lulju, 2020 (ara fol. 8 ta' dik is-sentenza).

15. Il-Qorti żżid li dan il-każ hu differenti minn dak fejn il-liġi tipprovdi li s-suspettat għandu l-jedd tas-silenzju fir-rigward tar-reat li jkun suspettat li wettaq. Dan ma kienx każ fejn l-attriċi ġiet interrogata mill-awtoritajiet tal-ħabs u rrilaxxat stqarrija. Id-dritt tas-silenzju hi għażla li l-liġi tagħti lis-suspettat sabiex jekk irid jirrifjuta li jwieġeb għad-domandi li jsirulu u b'hekk ma jinkriminax lilu nnifsu. L-ewwel Qorti semmiet is-sentenza **Saunders v. United Kingdom** li tat il-QEDB fis-17 ta' Diċembru, 1996. Dak il-każ kien jitratta dwar l-użu ta' stqarrijiet f'proċeduri kriminali. Pero` l-ewwel Qorti m'għamlitx distinzjoni bejn il-jedd għas-silenzju tas-suspettat u materjal li jista' jinġabar b'mod indipendenti mir-rieda tas-suspettat. F'dik is-sentenza l-QEDB qalet:

> *"69. The right not to incriminate oneself is primarily concerned, however, with respecting the will of an accused person to remain silent. As commonly understood in the legal systems of the Contracting Parties to the Convention and elsewhere, it does not*

> *extend to the use in criminal proceedings of material which may be obtained from the accused through the use of compulsory powers but which has an existence independent of the will of the suspect such as, inter alia, documents acquired pursuant to a warrant, breath, blood and urine samples and bodily tissue for the purpose of DNA testing".*

16. Il-provi juru li kien hemm suspett li l-attriċi daħlet fil-ħabs bid-droga u kienet ser tqassamha. Il-fatt li l-attriċi kienet tinsab fil-konfini tal-ħabs meta saret *strip search*, ġie kkonfermat fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (ara fol. 13 tas-sentenza). Għalhekk it-tfittxija fuq l-attriċi saret *in flagrante delicto*. Wieħed irid jiftakar li r-reat seħħ f'ħabs, ċioe` post fejn għandu jkun hemm sigurta` massima.

17. Dan apparti li l-każ tal-lum mhuwiex wieħed ta' *random check* ta' persuna li marret iżżur priġunier li dwarha ma kienx hemm suspett li kienet qiegħda ġġorr id-droga sabiex tagħtiha lill-priġunier.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell u sa fejn kompatibbli ma' dak li ngħad hawn fuq u tħassar dik il-parti tas-sentenza li laqgħet it-talbiet tal-attriċi u minflok tiċħad l-istess bl-ispejjeż kollha a karigu tal-attriċi.

Tordna li kopja awtentika ta' din is-sentenza tintbagħat lill-Qorti tal-Appell Kriminali li quddiemha qiegħed jinstema' l-appell **il-Pulizija v. Marouska Azzopardi** (259/2015).

Mark Chetcuti Prim Imħallef	Giannino Caruana Demajo Imħallef	Anthony Ellul Imħallef

Deputat Reġistratur
da